

ΜΑΝΟΥΣΟΣ – ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΟΛΟΥΔΑΚΗΣ: Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Επίτροπε, με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζουμε στο Εθνικό μας Κοινοβούλιο. Έχετε στα χέρια σας το χαρτοφυλάκιο, το οποίο σήμερα κοιτάζουν όλοι οι ευρωπαίοι πολίτες, με το μεγαλύτερο δυνατό ενδιαφέρον, έχετε το χαρτοφυλάκιο που συγκεντρώνει όλα τα μάτια αυτή τη στιγμή. Οι προσδοκίες είναι μεγάλες, γιατί όλοι καταλαβαίνουμε ότι η κλίμακα της κρίσης είναι τέτοια, ώστε καμία χώρα μόνη της, δεν μπορεί να αντεπεξέλθει. Χρειαζόμαστε την Ευρωπαϊκή Ένωση, χρειαζόμαστε την πολιτική σας και θα έχετε οπωσδήποτε, εκτός από τις ευχές μας και τη στήριξή μας στην προσπάθεια που κάνετε.

Οι συνθήκες της Ενεργειακής κρίσης, η ενεργειακή κρίση και ο συνακόλουθος πληθωρισμός, δημιουργούν ακραία φαινόμενα στην οικονομία. Είναι τόσο ακραία αυτά τα φαινόμενα, ώστε, αν η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αντιδράσει άμεσα και αποτελεσματικά, θεμελιώδη στοιχεία του ευρωπαϊκού οράματος, κινδυνεύουν με πλήρη απονομιμοποίηση στα μάτια των πολιτών, των ευρωπαίων πολιτών. Κινδυνεύει η θεμελιωμένη πεποίθηση της πλειοψηφίας των ευρωπαίων πολιτών στην ελεύθερη αγορά, κινδυνεύει ακόμα η αποδοχή από τους πολίτες του οράματος για μια πράσινη οικονομία, μια οικονομία μηδενικών εκπομπών αερίων ρύπων έως το 2050. Γιατί πώς να πείσεις τους πολίτες γι' αυτά τα ιδανικά, αν δεν έχουν τη δυνατότητα να πληρώσουν τους λογαριασμούς τους κάθε μήνα, αν κάθε μήνα το βιοτικό τους επίπεδο γίνεται χαμηλότερο.

Παρά τις αναμφίβολα καλές προθέσεις της Επιτροπής, παρά τις προσπάθειες των ευρωπαϊκών θεσμών, τα αποτελέσματα της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι σήμερα, δεν μπορούμε να πούμε ότι ανέτρεψαν την κατάσταση, ότι έλυσαν το πρόβλημα. Η Ευρώπη, δεν έχει απαντήσει στην ενεργειακή κρίση, με τρόπο τόσο αποτελεσματικό όσο απάντησε στις οικονομικές συνέπειες της πανδημίας. Σε εκείνο το πρόβλημα, η Ευρωπαϊκή Ένωση κατάφερε να σκεφτεί έξω από το κουτί και τους περιορισμούς της, δανείστηκαν από κοινού τα κράτη μεγάλο ταμπού μέχρι τότε, και έτσι αντέδρασαν αποτελεσματικά.

Σήμερα, δεν συμβαίνει το ίδιο φοβάμαι σε σχέση με τα ενεργειακά. Δίνεται η εντύπωση ότι βρίσκεται στο απυρόβλητο, ολόκληρος ο σχεδιασμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ενέργεια ο πριν την ενεργειακή κρίση. Είναι σαν να λέει ουσιαστικά η Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι όλα όσα έχουν σχεδιαστεί σχετικά με την αγορά της ενέργειας πριν την κρίση, λειτουργούν καλά και το μόνο που χρειάζεται να αλλάξει είναι η υπερβολική εξάρτηση από το ρωσικό φυσικό αέριο. Ασφαλώς αυτό πράγματι πρέπει να αλλάξει, πράγματι πρέπει να απεξαρτηθούμε από το ρωσικό φυσικό αέριο και μάλιστα επείγοντως, όμως, δεν αρκεί αυτό ως απάντηση στις στρεβλώσεις που έχουμε διαπιστώσει το τελευταίο διάστημα.

Η κρίση του φυσικού αερίου ξεκίνησε πριν τον πόλεμο. Τον Οκτώβριο ήδη του 2021, η τιμή του φυσικού αερίου είχε πενταπλασιαστεί σε σχέση με την τιμή της αρχής του έτους, και αυτό χωρίς να έχει υπάρξει κάποια ειδική έλλειψη, ακόμα δεν υπάρχει έλλειψη στην πραγματικότητα. Άρα λοιπόν, η δομή της αγοράς έδωσε τη δυνατότητα σε κάποιους να χειραγωγήσουν τις τιμές κερδοσκοπώντας. Πιστεύω με αυτό το πνεύμα, ο Έλληνας Πρωθυπουργός, κατέθεσε σειρά προτάσεων σχετικά με τις παρεμβάσεις που μπορούν να γίνουν στη λειτουργία της αγοράς του φυσικού αερίου, προτείνοντας ακόμα και μέγιστη τιμή πλαφόν.

Δεν μπορούμε όμως να σταματήσουμε εκεί. Η έκρηξη της τιμής του φυσικού αερίου, δεν μπορεί να είναι άσχετη με την πράσινη συμφωνία. Και αυτό γιατί η πράσινη

συμφωνία, αυξάνει τη ζήτηση για φυσικό αέριο βραχυπρόθεσμα, καθώς χρειάζεται για να καλύπτει τη στοχαστικότητα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, και ταυτόχρονα, μειώνει την προσφορά μακροπρόθεσμα καθώς περιορίζει τις επενδύσεις, μια που είναι μόνο ένα καύσιμο μετάβασης.

Επειδή πρέπει να συντομεύσω, τι μπορούμε να κάνουμε παραπάνω; Η Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να αλλάξει δραστικά πιστεύω την πολιτική της για την ενέργεια. Ο παριστάμενος Υπουργός Ενέργειας ο κύριος Σκρέκας, από κοινού με τον κύριο Σταϊκούρα τον Υπουργό Οικονομικών, έχουν προτείνει στην αρχή της κρίσης ακόμα, την παροχή από την Ευρωπαϊκή Ένωση δωρεάν δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων στα κράτη-μέλη της. Είναι πιστεύω η ουσιαστικότερη πρόταση που έχει ακουστεί μέχρι τώρα για τη βραχυπρόθεσμη αντιμετώπιση του προβλήματος, εάν όχι τώρα, αν δεν αξιοποιήσουμε τώρα τη δυνατότητα να δοθούν δωρεάν δικαιώματα εκπομπών ρύπων για να μειωθεί το κόστος, τότε θα το κάνουμε και πόση σημασία πόσο βάρος θα είχε σε στόχους που αφορούν το 2050, μια για παράδειγμα εξαμηνια χολάρωση του μέτρου αυτού.

Στην Ελλάδα, έχουμε και άλλα προβλήματα. Η αγορά διαφέρει σε πολλά σημεία από τα όσα επικρατούν στην Ευρώπη, κατά τρόπο που την καθιστούν μη ανταγωνιστική. Στην Ελλάδα για παράδειγμα, στην ηλεκτρική ενέργεια, δεν υπάρχουν διμερείς συμφωνίες μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών ή παρόχων ενέργειας σε σταθερές τιμές εκτός χρηματιστηρίου. Έτσι στην Ελλάδα, το σύνολο της αύξησης της τρέχουσας τιμής της χονδρεμπορικής αγοράς περνά στην κατανάλωση. Θα πρέπει άμεσα να ληφθούν μέτρα γι' αυτό, να παρέχουν οι παραγωγοί με πρώτη τη ΔΕΗ, που διαθέτει λιγνίτες και υδροηλεκτρικά, μακροπρόθεσμα διμερή συμβόλαια σταθερής τιμής. Το ίδιο πρέπει να γίνει και με τους παρόχους ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, στο πλαίσιο των διμερών PPAs τα οποία και η κυβέρνηση προωθεί.

Κυρία Επίτροπε, η Ευρώπη δομήθηκε πάνω σε φιλελεύθερες αρχές, τόσο στην οργάνωση της πολιτείας όσο και της οικονομίας.

Το δικό μας οικοδόμημα, έχει μέχρι σήμερα αποδειχθεί αποτελεσματικότερο και ανθεκτικότερο από τα εναλλακτικά μοντέλα τα οποία στο παρελθόν δοκιμάστηκαν, ή που και σήμερα επικρατούν σε ανελεύθερα καθεστώτα. Η βασική μας διαφορά δεν είναι ότι εμείς ξέρουμε καλύτερα από αυτούς, η βασική μας διαφορά είναι, ότι το δικό μας σύστημα μαθαίνει από τα λάθη του, προσαρμόζεται και εξελίσσεται, με φυσικό τρόπο, όπως εξελίσσεται η ανθρώπινη ζωή, ακριβώς γιατί εμείς έχουμε μεν ιδεολογικές αρχές και αξίες, δεν έχουμε, όμως, δογματική προσήλωση σε πολιτικές. Τη πολιτική μας τη προσαρμόζουμε κάθε φορά εμπειρικά στη πραγματικότητα. Αυτή την αρχή, θεμέλιο της ανθεκτικότητάς μας, οφείλουμε να επιδείξουμε και στην παρούσα κρίση.

Ευχαριστώ και για την ανοχή σας στην ώρα.